

Uchwała Nr XXVII/154/2026

Rady Gminy w Czarnocinie

z dnia 21 stycznia 2026 roku

**w sprawie przyjęcia apelu o zmianę przepisów dotyczących planowania przestrzennego
w związku z ograniczeniem w planach ogólnych możliwości rozwojowych gminy**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się apel o zmianę przepisów reformy planowania przestrzennego w związku z ograniczeniem w planach ogólnych możliwości rozwojowych gminy w zakresie zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Apel przekazuje się :

- 1) Prezesowi Rady Ministrów;
- 2) Ministrowi Rozwoju i Technologii;
- 3) Wojewodzie Świętokrzyskiemu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czarnocin.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Gminy

Sebastian Wojas

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXVII/154/2026
Rady Gminy w Czarnocinie
z dnia 21 stycznia 2026 roku

Apel o zmianę przepisów dotyczących planowania przestrzennego w związku z ograniczeniem w planach ogólnych możliwości rozwojowych gminy.

Szanowni Państwo,

W związku z przyjętą reformą w zakresie planowania przestrzennego oraz prowadzonymi przez samorządy pracami zmierzającymi do sporządzania planów ogólnych, apelujemy o dokonanie takich zmian w obowiązujących przepisach, które przywrócą gminom takim jak Gmina Czarnocin, możliwość samodzielnego decydowania o miejscach kreowania obszarów zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej, a przez to zapewniania przestrzeni do rozwoju społecznego i gospodarczego.

Dotychczasowy system planowania przestrzennego obowiązujący od 2003 roku zakładał, że ustalenie przeznaczenia terenu oraz określenie sposobu zagospodarowania następuje w planie miejscowym, a w przypadku jego braku w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Taki model funkcjonował przez wiele lat. System ten dopuszczał prowadzenie polityki przestrzennej gmin zarówno za pomocą planów miejscowych, jak i za pomocą indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Średnie pokrycie Polski planami miejscowymi wynosi nieco ponad 30% powierzchni kraju.

W gminie Czarnocin wynosi 0,0%.

Przyjęte rozwiązania w zakresie planów ogólnych, co ujawniło się w momencie ich opracowywania, w ogóle nie uwzględniają specyfiki gmin miejsko – wiejskich i wiejskich, w których nie uchwalono miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wiele miejsko – wiejskich i wiejskich polskich samorządów prowadziło dotychczas politykę przestrzenną w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jednocześnie stwarzając infrastrukturalne warunki dla rozwoju zabudowy przez inwestycje drogowe i wodno – kanalizacyjne. Przyjęte dla sporządzania planów ogólnych algorytmy pozbawiły te samorządy możliwości (a w najlepszym wypadku bardzo tę możliwość ograniczyły), wprowadzenia nowej zabudowy mieszkaniowej czy usługowej. Dotychczasowe decyzje władz samorządowych w zakresie zaplanowanych lub już realizowanych inwestycji infrastrukturalnych w ogóle nie znajdują odzwierciedlenia w planach ogólnych. Dla projektowanej lub często już wykonanej infrastruktury technicznej dochodzi, w oparciu o przyjęte przez ustawodawcę wskaźniki zapotrzebowania, do wykluczenia możliwości zabudowy mieszkaniowej czy usługowej. Podjęte decyzje inwestycyjne okażą się zatem

niegospodarnością i brakiem logiki w działaniu władz samorządowych z pominięciem okoliczności, iż samorzady te zostały w tym zakresie zupełnie pozbawione jakiegokolwiek władztwa planistycznego.

Takie samo traktowanie pod względem kryteriów dotyczących wyznaczania obszarów uzupełnienia zabudowy gmin o diametralnie innych istniejących wskaźnikach pokrycia planistycznego i zaludnienia jest niewłaściwe. Nie można porównywać Miasta Stołecznego Warszawy z miastem poniżej 100 tys. mieszkańców, a co dopiero z gminami o najniższym wskaźniku zaludnienia. Nie można nie brać pod uwagę stopnia istniejącego zagospodarowania planistycznego. Regulacja pomijająca te okoliczności skutkuje (co już pokazuje praktyka) pozbawieniem gminy miejsko – wiejskie i wiejskie o niskim pokryciu planistycznym jakiegokolwiek możliwości samodzielnego kreowania przestrzeni dla rozwoju, co docelowo skutkować będzie jego całkowitym zahamowaniem, degradacją, a być może nawet koniecznością administracyjnego wchłonięcia przez większe jednostki samorządowe.

Przyjęte rozwiązanie stoi ewidentnie w sprzeczności z podstawową zasadą planowania przestrzennego zgodnie z którą to właśnie samorząd terytorialny sprawuje tzw. władztwo planistyczne na obszarze swojego działania. Jest to zarówno jego prawo jak i obowiązek, wymieniony, nie bez powodu jako pierwszy w kolejności, w katalogu zadań własnych. Plany ogólne w aktualnym kształcie, dla wskazanych gmin miejsko – wiejskich i wiejskich o niskim wskaźniku planistycznym, właściwie to władztwo planistyczne w ogóle wyłączają, a możliwość nowej zabudowy wyznaczają w sposób wręcz loteryjny.

Podsumowując, apelujemy o zmianę przepisów w taki sposób, aby ponownie umożliwić wskazanym wyżej samorządom samodzielne kreowanie przestrzeni dla zapewnienia własnego rozwoju i aby decyzja w przedmiocie zapotrzebowania na nową zabudowę, gwarantującą wyrównanie szans w zabieganiu o nowych mieszkańców i inwestorów, nie zapadała bez ich udziału jako wynik oderwanego od ich potrzeb i rzeczywistości społeczno – gospodarczej algorytmu.

UZASADNIENIE

Trwająca reforma systemu planowania przestrzennego, wprowadziła znaczące ograniczenia uniemożliwiające gminom, takim jak między innymi Czarnocin i wielu innym, które nie mają dużego pokrycia w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozwój zabudowy mieszkaniowej na poziomie planów ogólnych. W konsekwencji takich restrykcyjnych przepisów Gmina Czarnocin będzie miała bardzo duże ograniczenia w wyznaczaniu nowych terenów mieszkaniowych, przemysłowych i produkcyjnych w planach miejscowych.

Podjęcie apelu kierowanego do Prezesa Rady Ministrów, Ministra Rozwoju i Technologii oraz Wojewody Świętokrzyskiego jest zasadne w związku z wprowadzonymi, znaczącymi ograniczeniami wyznaczania nowych terenów pod zabudowę w Gminie Czarnocin.